

Zaliczenie osoby do znacznego stopnia niepełnosprawności oznacza, że wymaga ona, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przy tym przepis art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych nie wymaga zamieszkiwania opiekuna z osobą, nad którą jest sprawowana opieka, jakkolwiek w kontekście tego przepisu nie można oczywiście wykluczyć sytuacji, w której sprawowanie opieki - z uwagi na stan zdrowia osoby pozostającej pod opieką - wymagałoby stałego z nią przebywania (co w praktyce wiązałoby się z co najmniej czasowym wspólnym zamieszkiwaniem) bądź korzystania w sprawowaniu tej opieki z pomocy innych osób. Nie można zatem ani wymagać wspólnego zamieszkiwania, ani też sprawowania opieki nieustannie przez cały dzień i w tym sensie "całodobowo".

Zdaniem Sądu nie należy interpretować tego przepisu w ten sposób, że wymagałby on takiej stałości wykonywanej opieki, która rozumiana jest wyłącznie jako jej sprawowanie "przez całą dobę", co w konsekwencji wyklucza możliwość wykonywania pracy zarobkowej. Dana osoba ze względu na swój stan zdrowia może bowiem wymagać stałej (już na zawsze) lub długotrwałej, tj. przez okres powyżej 12 miesięcy, opieki lub pomocy.

Konieczność sprawowania opieki (pkt 2) oznacza całkowitą zależność osoby od otoczenia, polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem; z kolei konieczność udzielania pomocy, w tym również w pełnieniu ról społecznych oznacza zależność osoby od otoczenia, polegającą na udzieleniu wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych.

Wobec tego sprawowanie opieki zgodne z wymogami danego orzeczenia o niepełnosprawności, nawet jeżeli z uwagi na stan zdrowia (sprawności organizmu) i potrzeby osoby niepełnosprawnej wymaga wykonywania opieki lub pomocy w sposób stały, nie musi polegać na wykonywaniu czynności opiekuńczych lub pomocowych stale tj. przez cały dzień.

W niniejszej sprawie należy mieć na uwadze, iż mąż skarżącej legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz z orzeczeniem o konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji. Legitymowanie się przez osobę pozostającą pod opieką innej osoby tego typu rozstrzygnięciem oznacza, że osoba niepełnosprawna wymaga w codziennym funkcjonowaniu wsparcia ze strony innych osób.

Konsekwentnie zatem, wykonywanie codziennych czynności pomocy i opieki względem takiej osoby w zakresie wynikającym z orzeczenia o niepełnosprawności może stanowić przyczynę niepodejmowania lub rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W ocenie Sądu, niedopuszczalne byłoby samodzielne uznanie przez organy pomocowe, że osoba legitymująca się wyżej opisanym rodzajem orzeczenia o niepełnosprawności nie wymaga opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub też - co ma miejsce w niniejszej sprawie, że opieka sprawowana przez osobę rezygnującą z zatrudnienia nie spełnia kryteriów, o jakich mowa w powołanym powyżej przepisie. Należy to do kompetencji innych organów, właściwych do orzekania o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Czy w celu sprawowania osobistej opieki należy mieszkać z osobą niepełnosprawną? – wyrok WSA

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 13, styczeń 2023 15:13

Patrycja Grebla-Tarasek

Odsłony: 2365

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 24 listopada 2022 r., sygn. II SA/Po 619/22

Źródło: [CBOSA](#)